Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101840

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сергієнко Тамара Володимирівна

2. Serhiienko Tamara

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-06-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова та література

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.003.045

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35.09, 16.31.51

Тема дисертації:

1. Формування навичок фахової медичної комунікації в іноземних студентів медичних університетів

2. The formation of professional medical communication skills among foreign students of medical universities

Реферат/анотація:

1. У дисертації викладено нове розв'язання проблеми формування навичок фахової медичної комунікації (НФМК) в іноземних студентів медичних університетів. Актуальність теми зумовлена соціально-професійною затребуваністю мовноосвітньої компетентності майбутніх лікарів, недостатнім висвітленням питання в науково-методичній літературі, наявністю низки суперечностей у сфері функціонування об'єкта дослідження, що сповільнюють процес мовної підготовки іноземних студентів до професійної медичної комунікації. З'ясовано стан вивчення проблеми формування навичок фахової медичної комунікації в іноземних студентів; виконано огляд наукової літератури з теми та нормативних документів; окреслено науково-теоретичні засади дослідження; розроблено його термінологічний апарат. На підставі теоретичного аналізу досліджуваної проблеми з'ясовано сутність та структуру фахової медичної комунікації. Окреслено структуру комунікативного плану лікаря, у якому поєднані мовленнєві дії протокольного та ситуативного

характеру, що визначає зміст і напрям комунікації. Конкретизовано сутність поняття навички та комунікативної навички в контексті проблематики дослідження як діяльнісно-рольового складника професійної компетентності лікаря. З огляду на визначені змістові характеристики комунікативних навичок виокремлено репертуар навичок аудіювання, говоріння та діалогової взаємодії в типових комунікативних ситуаціях інтерпрофесійного спілкування: знайомства з пацієнтом, системного опитування, об'єктивного обстеження, надання рекомендацій. Сформульовано дефініції базових понять дослідження: «фахова медична мова», «фахова медична комунікація», «навички фахової медичної комунікації», «процес формування навички фахової медичної комунікації», «сформованість навичок фахової медичної комунікації». Вмотивовано обрання компетентнісного підходу як пріоритетного та найбільш продуктивного в контексті формування НФМК в іноземних студентів-медиків його орієнтацією на результат, гнучкістю, націленістю на модернізацію навчання. Визначено ефективні науково-педагогічні принципи процесу формування НФМК: загальнодидактичні, принципи навчання чужої мови та принципи професійно зорієнтованої мовної освіти в умовах медичного університету. Розроблено концептуальну модель, визначено її мету, яка полягає в ефективному управлінні процесом системної діяльності з формування НФМК для всебічного забезпечення його продуктивності на засадах компетентнісного підходу до навчання української мови іноземних студентів. Сформовано структуру моделі, яка містить чотири взаємопов'язані блоки: змістовий (мета, компоненти змісту навчання), дидактичний (лінгводидактична програма формування НФМК, етапи навчання, фаховий комунікативний комплекс, очікувані результати), оцінювальний (критерії та показники сформованості), результативний (сформованість НФМК за рівнями: високий, достатній, середній низький). Аргументовано ефективність використання розробленої в дисертації методики, за якою до змісту та методичного наповнення чинної програми, календарно-тематичного плану та методичного забезпечення додається фаховий комунікативний комплекс (ФКК), а саме: професійно зорієнтований та концептуально систематизований мовленнєвий матеріал, насичений медичною тематикою, лексикою та термінологією, який застосовується в усіх видах мовленнєвої діяльності та в усіх комунікативних ситуаціях інтерпрофесійного медичного спілкування. ФКК містить: фахову комунікативну тему; фаховий лексичний мінімум; фаховий текст; фаховий діалог; систему фахово спрямованих тренувальних вправ; інтерактивні форми фахово й комунікативно зорієнтованого навчання; вправи й завдання, спрямовані на системне повторення вивченого матеріалу. Ідея доцільності та пріоритетності застосування ФКК в запропонованому вигляді підтверджується тим, що цей комплекс забезпечує послідовне й багаторазове повторення лексики, граматичних форм та синтаксичних конструкцій в мовленнєво видозмінених варіантах і тим самим уможливлює адекватну рецепцію та автоматизоване відтворення й продукування цих мовних засобів і формування та закріплення комунікативної навички. Визначено етапи формування НФМК – початковий, мовленнєво-накопичувальний, комунікативно-діяльнісний та аналітично-креативний – та перелік мовленнєвих компетентностей, якими мають оволодіти майбутні лікарі підчас кожного з них.

2. The dissertation presents a new solution to the problem of forming professional medical communication skills (PMCS) among foreign students of medical universities. The relevance of the topic is determined by the socio-professional demand for language competence of future doctors, insufficient coverage of the issue in the scientific and methodological literature, the presence of a number of contradictions in the functioning of the object of study, which slows down the language training of professional medical communication for foreign students. The state of studying the problem of formation of professional medical communication skills among foreign students is clarified; the review of scientific literature on the topic and regulations is undertaken; the scientific and theoretical bases of research are outlined; its research vocabulary is developed. Based on the theoretical analysis of the researched problem, the essence and structure of professional medical communication are clarified. The structure of the communicative plan of the doctor is outlined, in which vocal acts of protocol and situational character are combined, which determines the content and direction of communication. The essence of the concept of skill and communication skill in the context of research issues as an activity- and role-based component of a doctor's professional competence is specified. Given the defined semantic characteristics of communication skills, the repertoire of listening, speaking and dialogue interaction in typical communicative situations of interprofessional

communication is distinguished: acquaintance with the patient, systems review, objective examination, providing the recommendations. Definitions of basic research concepts are formulated: «professional medical language», «professional medical communication», «professional medical communication skills», «process of formation of professional medical communication skills», «skills formedness of professional medical communication». The choice of the competence approach as a high-priority and the most productive in the context of the formation of PMCS among foreign medical students is motivated by its result-oriented approach, flexibility, focus on modernization of education. Effective scientific and pedagogical principles of the process of PMCS formation are determined: common didactic, principles of foreign language teaching and principles of professionally oriented language education in the conditions of medical university.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Ніна Павлівна

2. Lytvynenko Nina P.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучанінова Ольга Петрівна

2. Luchaninova Olha P.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Наталія Іванівна

2. Melnyk Nataliia

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голік Олена Валентинівна

2. Holik Olena

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пельо Ігор Михайлович

2. Pelo Ihor M.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Стучинська Наталія Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Стучинська Наталія Василівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.